

ДАНИЛКО Микола, здобувач вищої освіти IV курсу ОС «Магістр» спеціальності «Ветеринарна медицина»
Науковий керівник – **ПРОСЯНИЙ Сергій**, канд. с.-г. наук, доцент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський, Україна

СЕЗОННІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ ФАСЦІОЛЬОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Більшість дослідників відзначають, що ураженість великої рогатої худоби фасціолами мають певні епізоотологічні закономірності [1-4]. Зокрема, І.С. Дахно [5] щодо сезонності інвазії, відмічав максимальне ураження тварин трематодами в зимовий період. Ним встановлено зростання дикроцеліозної інвазії у великої рогатої худоби зони Лісостепу до $61,25 \pm 1,70\%$, у овець до $60,38 \pm 1,87\%$. ЕІ фасціолами в цей період становила у великої рогатої худоби $38,02 \pm 0,30\%$, у овець – $46,65 \pm 0,42\%$, а одночасно фасціолами та дикроцеліями, відповідно $23,76 \pm 0,50$ і $23,25 \pm 2,09\%$.

Результати наших досліджень по вивченню сезонної динаміки фасціольозу в умовах Буковинського регіону показано на рис. 1 і 2.

Найвищий пік фасціольозної інвазії серед тварин 3-4-річного віку в даному регіоні припадає на зимові місяці.

Екстенсивність фасціольозної інвазії впродовж року зазнає деяких коливань. Найвищий її пік припадає на холодний період. З настанням теплої погоди екстенсивність інвазії зменшується і найнижчий показник спостерігається у літні місяці (липень-серпень) – $30,0\%$, з деяким зростанням у вересні-жовтні до $40,0\%$. З настанням холодної погоди екстенсивність інвазії різко зростає в грудні до $50,0\%$ і досягає максимального рівня в січні-лютому. В цілому можна говорити про той факт, що впродовж року екстенсивність фасціольозної інвазії в продуктивних тварин залишається на високому рівні.

Аналізуючи показник інтенсивності інвазії впродовж року можна констатувати про його суттєві вірогідні коливання. Найвищий пік інтенсивності інвазії припадає на грудень-лютий ($6,2-6,0$ яєць в 1 краплі осаду). Починаючи з березня цей показник плавно знижується до рівня $5,3 \pm 0,9$ яєць в 1 краплі, що в 1,6 рази нижче ніж у грудні місяці. На нашу думку, таке зниження інтенсивності інвазії в тварин пов'язано з припиненням зараження тварин з переводом на стійлове утримання і періодом формування інвазійної стадії фасціол – адолескарія, який масово з'являється лише у серпні-вересні місяці. Крім того у тварин певне значення мають фактори набутого імунітету, які негативно впливають на фасціоли в організмі господаря.

Література

1. Коваленко О.І., Дахно І.С., Коваленко Л.М. Розповсюдження фасціольозу серед жуйних тварин фермерських господарств в Північно-східній частині України.

Вісник Сумського сільськогосподарського інституту: Наук.-метод. журнал. Суми, 1997. Вип. 1. С. 124–126.

2. Довгий Ю., Березовський А., Галат В., Ваховський І. Епізоотична ситуація та основи профілактики фасціольозу жуйних на Поліссі. *Ветеринарна медицина України*. 2001. № 7. С. 32–33.
3. Бродовський В. А. Ветеринарно-санітарна оцінка м'яса і субпродуктів отриманих від забою великої рогатої худоби ураженої фасціольозом і дикроцеліозом. *Науковий вісник ЛНУВМБТ ім. С. З. Гжицького*. Т. 17. № 1 (61). Ч. 2. 2015. С. 220–225.
4. Авраменко Н. В., Козій Н. В., Шаганенко Р. В., Шаганенко В. С. Комплексне лікування великої рогатої худоби за фасціольозу. *Науковий вісник ветеринарної медицини*. 2019. № 2. С. 46–52.
5. Дахно І.С. Епізоотичні особливості фасціольозної інвазії жуйних. *Ветеринарна медицина України*. 1998. №5. С. 32–33.

УДК 619:618.1:619:612.1:636:2

ДОБРЮК Ірина, здобувачка вищої освіти 4 курсу спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **БОДНАР Олександр**, канд. біол. наук, доцент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський, Україна

СТАН ІМУННОГО ЗАХИСТУ ОРГАНІЗМУ КОРІВ ЗА ДИСФУНКЦІЇ ЯЄЧНИКІВ

Однією з актуальних проблем відтворення молочного стада є анафродизія. За даними літератури, частота порушень статевої циклічності або неповноцінного прояву феноменів стадії збудження статевого циклу у корів становить від 5 до 76% [1-3]. Відомо, що репродуктивна функція самок в значній мірі пов'язана з системою імунного захисту організму. Багаточисленними дослідженнями доведено, що розвиток більшості патологій в статевій системі самок супроводжується імунодефіцитом, дисбалансом клітинної і гуморальної ланок імунітету, зниженням показників неспецифічного захисту організму [4-7].

Метою дослідження було: визначити та проаналізувати показники крові та імунного статусу організму неплідних корів за функціональних розладів яєчників.

Матеріал і методи дослідження. Матеріалом для досліджень були корови української молочної чорно-рябої породи віком 5-6 років з надоем молока за попередню лактацію 6 тис. кг. У корів контрольної групи забір крові проводили одноразово, у хворих корів – двічі: вперше – перед початком лікування, другий – після клінічного одужання. Лабораторні дослідження проводили за розробленою імунологічною тест-картою [8].

Результати й обговорення. Проведені клініко-експериментальні дослідження є одним із етапів науково-дослідної роботи кафедри ветеринарного акушерства, внутрішньої патології та хірургії ЗВО «ПДУ» по розробці та впровадженню ефективних лікувально-профілактичних заходів